

Środa, 7 lutego 2018 r.

P8_TA(2018)0033

Zero tolerancji dla okaleczania narządów płciowych kobiet

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie zerowej tolerancji dla okaleczania narządów płciowych kobiet (2017/2936(RSP))

(2018/C 463/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 8 i 9 dyrektywy o prawach ofiar (2012/29/UE) z dnia 25 października 2012 r.⁽¹⁾ w sprawie obowiązkowego świadczenia usług wsparcia ofiarom przemocy, w tym ofiarom okaleczania żeńskich narządów płciowych,
- uwzględniając art. 11 i 21 dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania (2013/33/UE) z dnia 26 czerwca 2013 r.⁽²⁾, w której wymienia się konkretnie ofiary okaleczania żeńskich narządów płciowych wśród osób wymagających szczególnej troski, które powinny uzyskać odpowiednią opiekę zdrowotną podczas procedury azylowej,
- uwzględniając art. 20 dyrektywy w sprawie kwalifikowania (2011/95/UE) z dnia 13 grudnia 2011 r.⁽³⁾, w którym okaleczanie żeńskich narządów płciowych – jako poważną formę przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej – uznano za podstawę do rozważenia objęcia ochroną międzynarodową,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie komunikatu Komisji pt. „Położenie kresu okaleczaniu żeńskich narządów płciowych”⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 14 czerwca 2012 r. w sprawie położenia kresu okaleczaniu żeńskich narządów płciowych⁽⁵⁾, w której wezwano do wyeliminowania tego procederu na całym świecie za pomocą zapobiegania, środków ochrony oraz prawodawstwa,
- uwzględniając sprawozdania roczne UE dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie,
- uwzględniając konkluzje Rady z czerwca 2014 r. pt. „Zapobieganie wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym okaleczaniu żeńskich narządów płciowych, i zwalczanie takiej przemocy”,
- uwzględniając konkluzje Rady z marca 2010 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet w UE,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 listopada 2013 r. zatytułowany „Położenie kresu okaleczaniu żeńskich narządów płciowych” (COM(2013)0833),
- uwzględniając wspólne oświadczenie z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie Międzynarodowego Dnia przeciw Okaleczaniu Narządów Płciowych Kobiet, w którym wiceprzewodnicząca Komisji / Wysoka przedstawiciel oraz pięcioro komisarzy UE potwierdziło zobowiązanie UE do zwalczania tego procederu w stosunkach zewnętrznych,
- uwzględniając plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019, w szczególności cel 14b,
- uwzględniając agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a w szczególności cel 5.3 dotyczący wyeliminowania wszelkich szkodliwych praktyk, takich jak małżeństwa zawierane w wieku dziecięcym, wczesne i przymusowe małżeństwa oraz okaleczanie żeńskich narządów płciowych,
- uwzględniając plan działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020,

⁽¹⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽²⁾ Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96.

⁽³⁾ Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 93 z 24.3.2017, s. 142.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 87.

Środa, 7 lutego 2018 r.

- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn pt. „Okaleczanie żeńskich narządów płciowych w Unii Europejskiej i Chorwacji”,
 - uwzględniając Konwencję Rady Europy z 2014 r. w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r⁽¹⁾. w sprawie przystąpienia UE do konwencji stambulskiej o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
 - uwzględniając deklarację Komitetu Ministrów Rady Europy z września 2017 r. w sprawie potrzeby zwiększenia wysiłków na rzecz zapobiegania okaleczaniu żeńskich narządów płciowych i przymusowym małżeństwom kobiet w Europie oraz zwalczania tych zjawisk,
 - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie zwiększenia globalnych wysiłków na rzecz zaprzestania praktyki okaleczania żeńskich narządów płciowych (A/RES/67/146),
 - uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając inicjatywę UE i ONZ z 2017 r. o nazwie „Spotlight”, dotyczącą eliminacji przemocy wobec kobiet i dziewcząt,
 - uwzględniając pytanie do Komisji dotyczące zerowej tolerancji dla okaleczania narządów płciowych kobiet (O-000003/2018 – B8-0005/2018),
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia,
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 wyraźnie wzywa się do wyeliminowania zjawiska okaleczania żeńskich narządów płciowych, wraz z innymi szkodliwymi praktykami ujętymi w celu 5 pt. „Osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt”;
- B. mając na uwadze, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych jest praktyką objętą szczególną uwagą w ramach celu 14 „Promowanie równouprawnienia płci, praw kobiet oraz upodmiotowienia i uczestnictwa kobiet i dziewcząt” wyznaczonego w planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019;
- C. mając na uwadze, że plan działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020 (GAP II), w ramach priorytetu tematycznego B „Integralność fizyczna i psychiczna”, zawiera jako wskaźnik odsetek dziewcząt i kobiet w wieku 15–49 lat, które doświadczyły okaleczenia żeńskich narządów płciowych;
- D. mając na uwadze, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych, będące szkodliwą praktyką o charakterze ponadnarodowym, uznaje się obecnie za problem globalny, a w agendzie ONZ dotyczącej celów zrównoważonego rozwoju na 2030 r. uznano je za szkodliwą praktykę, którą należy całkowicie wyeliminować do 2030 r.;
- E. mając na uwadze, że w sprawozdaniu statystycznym UNICEF-u z 2016 r. stwierdza się, iż co najmniej 200 milionów dziewcząt i kobiet na całym świecie zostało poddanych okaleczeniu narządów płciowych, jednak ich dokładna liczba pozostaje nieznaną;
- F. mając na uwadze, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych – nadal praktykowane w niektórych częściach kontynentu afrykańskiego, ale także obszarów Bliskiego Wschodu, Azji i Oceanii – stanowi również problem w Unii Europejskiej i ma poważne konsekwencje dla kobiet i dziewcząt, które zostały mu poddane;
- G. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich trzech dekad nastąpił postęp, choć nierównomierny, a częstość występowania spadła o ok. 30 %; mając na uwadze, że postęp ten może jednak zostać zneutralizowany przez wzrost liczby ludności, co oznacza, że ofiarą tego procederu padnie większa liczba dziewcząt i kobiet;
- H. mając na uwadze, że społeczności lokalne są często największym pojedynczym czynnikiem wpływającym na decyzję rodziców o okaleczeniu dzieci płci żeńskiej lub na kobiety, które postanawiają poddać się okaleczeniu narządów płciowych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0329.

Środa, 7 lutego 2018 r.

- I. mając na uwadze fakt, że chociaż nie istnieje religijny wymóg okaleczania żeńskich narządów płciowych, ogromne znaczenie religii w wielu praktykujących wspólnotach sprawia, iż konieczne jest zaangażowanie przywódców religijnych i innych liderów w ruch przeciwko okaleczaniu żeńskich narządów płciowych;
- J. mając na uwadze, że w celu opracowania odpowiedniej strategii eliminacji tej praktyki należy ją zawsze analizować w kontekście lokalnym;
- K. mając na uwadze, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych jest często nierozłącznie powiązane z innymi kwestiami dotyczącymi nierówności płci i wydaje się być tylko jednym z wielu naruszeń praw kobiet, takich jak: brak dostępu dziewcząt do edukacji, w tym kompleksowej edukacji seksualnej; brak pracy lub zatrudnienia dla kobiet; niemożność posiadania lub dziedziczenia majątku; przymusowe lub przedwczesne małżeństwa dzieci; przemoc seksualna i fizyczna oraz brak wysokiej jakości opieki zdrowotnej, w tym usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz związanych z tym praw;
- L. mając na uwadze, że wspólną przesłanką do okaleczania żeńskich narządów płciowych i innych form przemocy uwarunkowanej płcią jest kontrola nad ciałami kobiet, a ponadto praktyka ta narusza prawo kobiety do zdrowia, bezpieczeństwa i integralności cielesnej, a w niektórych przypadkach nawet jej prawo do życia;
- M. mając na uwadze, że o ile zapobieganie stanowi bardziej pożądany sposób odchodzenia od okaleczania żeńskich narządów płciowych niż ściganie, ponieważ sprawcami, pomocnikami i podżegaczami są często rodzice ofiary, to oczywista jest potrzeba usunięcia przeszkód w ściganiu przypadków okaleczania żeńskich narządów płciowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu najlepszego interesu dziecka;
 1. odnotowuje spadek częstości okaleczania żeńskich narządów płciowych wskutek zdecydowanych działań i upowszechniania wiedzy oraz zachęca wszystkie podmioty do kontynuowania wysiłków na rzecz utrzymania tej dynamiki w krajach, w których okaleczanie żeńskich narządów płciowych jest powszechne;
 2. postrzega tę dynamikę jako okazję do zintensyfikowania wysiłków państw i organizacji międzynarodowych, przede wszystkim poprzez tworzenie powiązań i związków między różnymi regionami, zainteresowanymi stronami i sektorami w celu aktywnego współdziałania, aby doprowadzić do porzucenia tej i innych praktyk szkodliwych dla dziewcząt, które mogą odczuwać ich fizyczne, psychologiczne i emocjonalne konsekwencje przez całe swoje życie;
 3. dostrzega nieocenioną pracę organizacji działających we współpracy ze społecznościami lokalnymi zarówno w UE, jak i poza nią, w zakresie zapobiegania, uświadamiania oraz wsparcia, a także uznaje, że budowanie mostów między nimi jest konieczne, jeżeli okaleczanie żeńskich narządów płciowych ma zostać wyeliminowane;
 4. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby włączyły zapobieganie zjawisku okaleczania żeńskich narządów płciowych do wszystkich sektorów, w szczególności zdrowia, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, pracy socjalnej, azylu, edukacji, w tym edukacji seksualnej, egzekwowania prawa, wymiaru sprawiedliwości, ochrony dzieci oraz środków przekazu i komunikacji;
 5. podkreśla, że na mocy art. 38 konwencji stambulskiej państwa członkowskie mają obowiązek uznania za nielegalne okaleczania żeńskich narządów płciowych, a także zachęcania, przymuszania lub namawiania dziewcząt do poddania się tej praktyce, oraz że konwencja chroni nie tylko dziewczęta i kobiety zagrożone okaleczeniem narządów płciowych, ale również dziewczęta i kobiety, które odczuwają skutki tej praktyki przez całe swoje życie (w sytuacjach takich jak reinfibulacja, sytuacje związane z azylem, dostęp do opieki itp.); podkreśla, że konwencja stambulska stanowi, iż kultura, obyczaj, religia, tradycja lub tak zwany „honor” nie mogą być usprawiedliwieniem dla jakichkolwiek aktów przemocy wobec kobiet;
 6. apeluje do UE i tych państw członkowskich, które nie ratyfikowały jeszcze konwencji stambulskiej Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet, aby niezwłocznie do niej przystąpiły, tak aby zobowiązanie podjęte przez UE było zgodne z międzynarodowymi normami promującymi holistyczne i zintegrowane podejście do przemocy wobec kobiet i okaleczania żeńskich narządów płciowych;
 7. z zadowoleniem odnotowuje, że prawo karne we wszystkich państwach członkowskich chroni dziewczęta i kobiety przed okaleczeniem żeńskich narządów płciowych w sposób wyraźny lub dorozumiany, lecz wyraża głębokie zaniepokojenie jego oczywistą nieskutecznością, skoro w UE zarejestrowano zaledwie kilka spraw sądowych w tym zakresie;
 8. z niepokojem zauważa, że egzekwowanie prawa, a w szczególności ściganie, jest wyzwaniem we wszystkich państwach członkowskich i krajach pochodzenia; zwraca się zatem do Komisji, aby ułatwiała ukierunkowane szkolenia odpowiednich podmiotów w zakresie wykrywania, ścigania i karania przypadków okaleczania żeńskich narządów płciowych; wzywa państwa członkowskie do zachowania większej czujności w wykrywaniu, ściganiu i karaniu przypadków okaleczania żeńskich narządów płciowych;

Środa, 7 lutego 2018 r.

9. zauważa, że prawo karne i ukierunkowane szkolenia muszą iść w parze z wysiłkami na rzecz uświadamiania, aby zniechęcić sprawców tego procederu do kontynuowania go;
10. uznaje, że istotną różnicą między okaleczaniem żeńskich narządów płciowych a innymi formami przemocy uwarunkowanej płcią jest brak złego zamiaru leżącego u podstaw czynu, i podkreśla, że chociaż w żaden sposób nie może to służyć za usprawiedliwienie, należy to uwzględnić w strategiach mających na celu odejście od tej praktyki;
11. ubolewa nad rosnącą medykacją w niektórych krajach i podkreśla, że jest to niedopuszczalna odpowiedź na pierwotne przyczyny, jak już stwierdziły ONZ i WHO; zachęca państwa członkowskie do wyraźnego wprowadzenia zakazu medykacji okaleczania żeńskich narządów płciowych przy jednoczesnym poszerzaniu wiedzy personelu medycznego na temat tego problemu;
12. podkreśla, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych jest jedną z najbardziej przewidywalnych form przemocy uwarunkowanej płcią, i zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie zdecydowanych działań zapobiegawczych w obozach dla uchodźców; wzywa Komisję, aby w dalszym stopniu uwzględniała zapobieganie zjawisku okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz innym szkodliwym praktykom w ramach procedur integracyjnych i Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (AMIF), a także aby dostarczała odpowiednich informacji poprzez Agencję UE ds. Azylu;
13. zwraca się o najwyższe standardy ochrony osób ubiegających się o azyl z powodów związanych z okaleczaniem żeńskich narządów płciowych w ramach reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego i przeglądu dyrektyw azylowych oraz w ramach roli nowej Agencji UE ds. Azylu;
14. oczekuje utworzenia globalnej sieci, która będzie tworzyć powiązania między odpowiednimi podmiotami ze wszystkich częściach świata w celu łączenia pomysłów i sił; zwraca się do Komisji o udzielenie wsparcia tej ważnej sieci;
15. wzywa Komisję do reagowania na apele społeczeństwa obywatelskiego dotyczące takiej konstrukcji elastycznego finansowania, aby organizacje oddolne, które prowadzą działalność wśród społeczności, mogły ubiegać się o finansowanie, aby oprócz okaleczania żeńskich narządów płciowych można było zająć się także szeregiem kwestii związanych z prawami dziewcząt i kobiet, stosując podejście całościowe, oraz aby można było nawiązać kontakty między organizacjami działającymi w UE a organizacjami działającymi w krajach, w których występują takie praktyki; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje pracę europejskiej sieci na rzecz wyeliminowania okaleczania żeńskich narządów płciowych i pracę jej członków, w tym poprzez projekt „Change Plus”, mającą na celu szkolenie przedstawicieli społeczności lokalnych w zakresie promowania nie tylko zmian legislacyjnych, ale także zmian zachowań w ich społecznościach;
16. zachęca Komisję i państwa członkowskie do przechowywania danych na temat występowania okaleczania żeńskich narządów płciowych i jego rodzajów oraz do włączania środowiska akademickiego w proces gromadzenia danych, prowadzenia badań i dokształcania przyszłych pokoleń specjalistów na temat zjawiska okaleczania żeńskich narządów płciowych; uznaje, że pewną rolę może odegrać Europejska Sieć Migracyjna; uważa, że wspólny program badań nad okaleczaniem żeńskich narządów płciowych pozwoliłby uniwersytetom z obszarów, w których jest ono praktykowane, na nawiązanie kontaktu z uniwersytetami w UE w celu organizacji programów wymiany, lepszego gromadzenia danych i poprawy zdolności przyszłych specjalistów w różnych sektorach;
17. zachęca Komisję i państwa członkowskie, aby włączyły podstawowe informacje na temat okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz innych praktyk szkodliwych dla dziewcząt do programów edukacyjnych tych dyscyplin, które odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu zjawisku okaleczania żeńskich narządów płciowych;
18. podkreśla, że niezależnie od kontekstu lokalnego okaleczanie żeńskich narządów płciowych należy postrzegać w kontekście przemocy uwarunkowanej płcią oraz jako kwestię równości płci i należy się nim zająć w ramach kompleksowego podejścia, tak aby uniknąć oczerniania społeczności, w których okaleczanie to jest praktykowane;
19. podkreśla, że zadbanie o to, by wszystkie dziewczęta uczęszczały do szkoły, a także stworzenie warunków koniecznych do ugruntowania pozycji kobiet w gospodarce to pierwsze kroki w kierunku wzmocnienia pozycji kobiet w społecznościach stosujących tę praktykę;
20. zwraca uwagę na potencjał i siłę różnych kanałów komunikacji, takich jak sztuka, literatura, nowe i lokalne środki przekazu, aby przesłanie docierało do jak największej liczby ludzi; podkreśla znaczenie zaangażowania chłopców i mężczyzn w tworzenie nowych narracji na temat równości płci oraz w zwalczanie istniejących struktur władzy poprzez sieci, programy partnerskie, kampanie informacyjne i programy szkoleniowe;

Środa, 7 lutego 2018 r.

21. zachęca Komisję do wspierania państw członkowskich i krajów stosujących praktykę okaleczania w tworzeniu sieci i zintegrowanych strategii zapobiegania okaleczaniu żeńskich narządów płciowych, co obejmuje szkolenie pracowników socjalnych, personelu medycznego, liderów społeczności lokalnych i przywódców religijnych oraz funkcjonariuszy policji i wymiaru sprawiedliwości; stwierdza, że żadna religia nie nakłania do praktykowania okaleczania żeńskich narządów płciowych;
 22. wzywa Komisję do włączenia kwestii okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz innych praktyk szkodliwych dla kobiet i dziewcząt do swoich dialogów na temat praw człowieka i działań dyplomatycznych; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z państwami trzecimi w celu zachęcenia ich do przyjęcia krajowych przepisów zakazujących okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz do wspierania organów ścigania w zapewnieniu egzekwowania tych przepisów;
 23. odnotowuje z uznaniem, że każdego roku delegatury i ESDZ szkolą się z tematyki okaleczania żeńskich narządów płciowych w ramach szkoleń poświęconych prawom dziecka lub równości płci, i zwraca się do Komisji o rozpowszechnienie i udostępnienie docelowym grupom ludności swoich narzędzi, takich jak zestaw „Razem na rzecz położenia kresu okaleczaniu żeńskich narządów płciowych” (UEFGM – United to end female genital mutilation);
 24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie Unii Europejskiej.
-